

Miljøgodkendelse af fjerkræbruget på Mersvej 25, 9670 Løgstør

Gældende fra
05.10.2018

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Resume	3
2. Afgørelse.....	4
3. Vilkår.....	5
3.1 Generelle forhold.....	5
3.2 Husdyrproduktion	5
3.3 Anlæg	5
3.4 Gener	6
3.5 Forurening	6
3.6 Bedste anvendelige teknik (BAT)	7
3.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	8
3.8 Ophør	8
4. Vurdering af fjerkræbruget.....	9
4.1 Generelle forhold.....	9
4.2 Husdyrproduktion	9
4.3 Anlæg	10
4.4 Gener	13
4.5 Forurening	16
4.6 Bedste anvendelige teknik (BAT)	18
4.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	23
4.8 Ophør	23
4.9 Alternativer	23
5. Øvrige oplysninger.....	24
5.1 Andre tilladelser.....	24
5.2 Retsbeskyttelse og revurdering.....	24
5.3 Offentliggørelse og høring.....	24
5.4 Tilsynsmyndighed.....	24
5.5 Klage og søgsmål.....	24
5.6 Underretning.....	25
6. Bilag.....	26
Bilag 1 Stamdata	26
Bilag 2 Kort - Anlæg, naboer og natur.....	27
Bilag 3 - Besigtigelse	28
Bilag 4 Kort - Gyllebeholder	29
Bilag 5 Ansøgning med BAT-redegørelse	29
Bilag 6 It-ansøgninger	29

1. Resume

Fjerkræbruget på Mersvej 25, 9670 Løgstør er ejet og drevet af Rokkedahl Landbrug A/S. Fjerkræbruget har et godkendt dyrehold på 1.733.160 slagtekyllinger på 35 dage eller alternativt en produktion i alt 1.518.937 slagtekyllinger/år, hvor 20 % af kyllingerne slagtes, når de er 32 dage (303.790 slagtekyllinger) og de resterende 80 % slagtes, når de er 38 dage (1.215.147 slagtekyllinger).

Rokkedahl Landbrug A/S ønsker nu at få en ny miljøgodkendelse til en produktion på i alt 1.957.622 slagtekyllinger/år i ejendommens eksisterende stalde, hvor 20 % af kyllingerne slagtes, når de er 32 dage (391.525 slagtekyllinger) og de resterende 80 % slagtes, når de er 38 dage (1.566.097 slagtekyllinger).

Udvidelsen af dyreholdet skal ske ved at øge antallet af slagtekyllingehold/rotationer fra ca. 6,8 til 8,8 pr. år. Der vil således ikke være flere dyr i staldene af gangen, og det betyder, at lugten fra staldene ikke vil blive øget. Vi vurderer, at produktionen kan udvides uden væsentlige gener for de omkringboende.

Ansøger ønsker desuden at opføre en gyllebeholder uden tilknytning til ejendommens øvrige bygningsmasse. Beholderen opføres på marken, hvor husdyrgødningen skal anvendes. Vi vurderer, at den valgte placering af beholderen er forenelig med de landskabelige hensyn på stedet, når der bliver sat en afskærmende beplantning rundt om beholderen.

Den ansøgte husdyrproduktion overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer for ammoniak, og vi vurderer, at driften af husdyrbruget ikke vil forringe naturens tilstand i området.

Vi vurderer, at husdyrbrugets indretning og drift er baseret på tidssvarende og miljøvenlig teknik, kaldet BAT (bedste anvendelige teknik).

Vi vurderer samlet set, at det ansøgte husdyrbrug - med de vilkår, der er stillet - ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at det kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

2. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler miljøgodkendelse til at udvide husdyrbruget på Mersvej 25, 9670 Løgstør efter § 12 stk. 2 i husdyrbrugloven¹ jf. § 10 stk. 9 i lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug².

Der meddeles samtidig dispensation fra husdyrbruglovens § 8 om afstandskrav til naboskel og vandløb til opførelse af en gyllebeholder.

Godkendelsen omfatter

Afgørelsen omfatter en udvidelse af slagtekyllingeholdet fra 574 dyreenheder (DE) til 717 DE i eksisterende stalde på matr. nr. 25a Næsborg By, Næsborg, Mersvej 25, 9670 Løgstør samt opførelse af en gyllebeholder på matr. nr. 8r Tolstrup By, Næsborg, Mersvej 25, 9670 Løgstør. Husdyrbruget er knyttet til CVR nr. 33770642, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 18827.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Vurdering

Vesthimmerlands Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes. Kommunen vurderer i øvrigt, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura-2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderes det derfor, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

Ansøgningsmaterialet er gennemgået, vurderet og fundet tilfredsstillende i forhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ bilag 3.

Lene Louise Buur
Biolog
Vesthimmerlands Kommune
d. 05-10-2018

Godkendelsen er gældende fra d. 05-10-2018
Klagefristen udløber d. 02-11-2018

¹ Lov nr. 1572 af 20-12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugloven), LBK nr. 442 af 13-05-2016

² Lov nr. 204 af 28-02-2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love (Lov nr. 204)

³ Bekendtgørelse nr. 211 af 28-02-2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

3. Vilkår

3.1 Generelle forhold

1. Ændringer i ejerforhold og den ansvarlige for driften skal meddeles til kommunen.
2. Godkendelsen må ikke udnyttes før klagefristen udløber, og der ikke er indgået klage.
3. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.
4. Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages efter 8 år⁴ i 2026.

3.2 Husdyrproduktion

5. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Staldtype	Stipladser	Antal	DE
Slagtekyllinger 32 dage	Dybstrøelse	45.001	391.525	108
Slagtekyllinger 38 dage	Dybstrøelse	180.009	1.566.097	609
Total		225.010	1.957.622	717

Der skal udføres delslagting af 20 % af kyllingerne, når de er 32 dage, og de resterende 80 % af kyllingerne skal slagtes, når de er 38 dage.

3.3 Anlæg

6. En maksimalt 3000 m² gyllebeholder skal etableres i sædvanlige byggematerialer og med en ikke reflekterende lysegrå overflade i RAL 7035. Kanten af gyllebeholderen må ikke opføres mere end 3 meter over eksisterende terræn.
7. Der skal etableres en afskærmende beplantning i en bue, som afskærmer tanken i retningen fra nord, øst til syd. Beplantningen skal bestå af planter, der er hjemhørende i området, den må ikke overskride beholderens højde væsentligt, og den skal sættes i en afstand, der sikrer et arbejds- og sikkerhedsbælte rundt om beholderen.
8. Den afskærmende beplantning skal etableres senest 1 år efter gyllebeholderen er opført. Beplantningen skal vedligeholdes med udskiftning af udgåede planter.
9. Når gyllebeholderen ikke har været anvendt i to på hinanden følgende år, skal den være fjernet inden udgangen af det tredje år.

⁴ § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

3.4 Gener

10. Der skal altid være en god staldhygiejne i alle staldafsnit.
11. I staldene skal strøelsen (f.eks. spåner, spagnum, papir eller savsmuld) være tør over hele gulvet i hele produktionsperioden. Hvis der er problemer med at holde overfladen på strøelsen tør, skal der anvendes Stalosan eller et lignende middel til at udtørre strøelsen.
12. Hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende handlinger/tiltag.
13. Der skal til enhver tid være opsat bekæmpelsesstationer for rotter eller lignende på fjerkræbruget. Stationerne skal opsættes efter aftale med et autoriseret bekæmpelsesfirma.
14. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier:

	Mandag–fredag 07–18 Lørdag 07-14	Mandag–fredag 18–22 Lørdag 14–22 Søn- og helligdage 07–22	Alle dage 22–07
Støjgrænse (dB(A))	55	45	40
Referencetidsrum (det mest støjbelastede tidsrum på X timer)	8 timer	1 time	½ time
Maksimal værdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).			

15. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i anlæggets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrke-målinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

3.5 Forurening

16. Opbevaring af diverse olieprodukter (diesel-, fyrings-, smøre-, hydraulik, motorolie mv.) skal til enhver tid ske på fast og tæt bund, der enten har afløb til olieudskiller eller er indrettet således, at spild kan opsamles, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
17. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 9966 7000.
18. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, der fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Beredskabsplanen skal til enhver tid som minimum indeholde:
 - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.

- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser på det eksterne miljø.
19. Planen skal være udarbejdet senest 2 år efter godkendelsen er meddelt, og skal løbende revideres og gennemgås sammen med tilsynsmyndigheden ved det ordinære tilsyn.

3.6 Bedste anvendelige teknik (BAT)

Staldindretningen og -teknologi

20. Staldene skal være udstyret med ikke-lækkende drikkevandssystemer, f.eks. i form af drikkenipler.
21. Staldene skal ventileres, og ventilationsanlægget skal styres efter både temperaturen og den relative fugtighed i staldene.
22. Varmevekslerne på kyllingehusene skal opfylde følgende kapacitetskrav
- Mindst 0,6 m³/time/kylling og
 - Mindst 0,3 m³/time/kg kylling ved maksimal belægning
- Og den samlede kapacitet af de recirkulerende ventilatorer skal være
- Mindst 1,3 m³/time/kylling og
 - Mindst 0,65 m³/time/kg kylling ved maksimal belægning

Fodring

23. Der skal anvendes fytase.
24. Der skal anvendes fasefodring, og foderets indhold af råprotein og fosfor skal justeres i minimum tre faser.
25. Fosforindholdet i fuldfoderet må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt svare til fosforniveau 3 i Miljøstyrelsens teknologiblad "Fosforindhold i slagtekyllingefoder"

Forbrug af vand og energi

26. Drikkevandssystemet skal justeres og overvåges dagligt - f.eks. ved at regulere højden af drikkeniplerne efter dyrenes størrelse og behov.
27. Staldene skal sættes i blød og rengøres med højtryksrensere eller lignende efter hver produktionscyklus.
28. Rengøringen af staldene skal ske med koldt vand.
29. Ventilationsanlægget skal rengøres efter hver produktionscyklus.

30. Der skal anvendes lavenergibelysning i staldene.
31. Vand- og elforbruget skal registreres i regnskabet.

Management

32. "Kvalitetssikring i Kyllingeproduktionen (KIK)" eller et lignende system skal anvendes i kyllingeproduktionen.

3.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

33. Hvis virksomheden konstaterer, at et vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden (kommunen).
34. Registreringer (f.eks. fra husdyrbrugets databasesystem; KIK) af el- og vandforbrug, foder og leveringer til slagteri skal forevises kommunen på forlangende.
35. Dokumentation i form af foderanalyser og gødningsregnskab skal forevises kommunen på forlangende.
36. Dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

3.8 Ophør

37. Ved ophør af drift af fjerkræbruget skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for oplagret husdyrgødning, affald, foder og lignende. Herefter skal stalde og opbevaringsanlæg rengøres, og der skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås.

4. Vurdering af fjerkræbruget

Baggrund

Fjerkræbruget på Mersvej 25, 9670 Løgstør er ejet og drevet af Rokkedahl Landbrug A/S. Fjerkræbruget blev miljøgodkendt i 1980 og revurderet i 2005. Der blev givet et tillæg til godkendelsen i 2006, og godkendelsen blev revurderet igen i 2017.

Rokkedahl Landbrug A/S har nu søgt om godkendelse af en udvidelse af husdyrholdet i eksisterende stalde samt opførelse af en gyllebeholder. Ansøgningen blev indsendt d. 11-07-2017, og den er behandlet efter dagældende regler⁵.

4.1 Generelle forhold

Godkendelsen meddeles med vilkår efter husdyrbruglovens § 22 til placering af en gyllebeholder, idet beholderen placeres uden tilknytning til det primære bebyggelsesareal. Som konsekvens af dette vil en klage have opsættende virkning, og godkendelsen må ikke udnyttes før klagefristen udløber, og der ikke er indgået klage.

Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til denne godkendelse, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Vi vurderer så, om det kan ske inden for godkendelsens rammer.

De vilkår, der er meddelt i godkendelsen, er gældende fra afgørelsesdatoen, med mindre andet fremgår af de enkelte vilkår. Der er 8 års retsbeskyttelse på de meddelte vilkår.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del⁶.

Den meddelte miljøgodkendelse skal jævnligt revurderes. Det betyder, at tilsynsmyndigheden (kommunen) skal tage godkendelsen op til revision hvert 10. år. Den første revurdering skal dog ske allerede efter 8 år. Ved revurderingen skal kommunen, hvis det er nødvendigt, fastsætte nye tidssvarende vilkår, der kan sikre en løbende minimering af forureningen fra husdyrbruget. Første revurdering kan dog ske inden 2026, hvis kommunen finder grundlag for det, eller hvis EU-Kommissionen offentliggør en BAT-konklusion for fjerkræbrug i EU-Tidende.

4.2 Husdyrproduktion

Ejendommen drives som et traditionelt slagtekyllingebrug, hvor staldene fyldes op med kyllinger på en gang, og efter 32-38 dage sendes kyllingerne til slagtning. Herefter tømmes staldene for gødning, og bliver de ren- og klargjorte til et nyt hold kyllinger.

Husdyrbruget har i dag et godkendt dyrehold på 1.733.160 slagtekyllinger (35 dage) eller alternativt 303.790 slagtekyllinger (32 dage) og 1.215.147 slagtekyllinger (38 dage), i alt 1.518.937 slagtekyllinger/år, med en maksimal belægning på 40 kg kylling/m² stald, fordelt på 225.018 stipladser og på 6,8 hold (rotationer) pr. år.

⁵ § 10 stk. 9 i lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug .

⁶ § 48 i bekendtgørelse nr. 916 af 23-06-2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrholdet ønskes nu øget til 391.525 slagtekyllinger (32 dage) og 1.566.097 slagtekyllinger (38 dage), i alt 1.957.622 slagtekyllinger/år, med en maksimal belægning på 40 kg kylling/m² stald, fordelt på 225.010 stipladser og på 8,8 hold (rotationer) pr. år. Der vil således ikke være flere dyr i staldene af gangen, men der vil blive produceret to hold kyllinger mere om året.

Bedriftens maksimalt tilladte dyrehold er angivet i vilkår nr. 5. Det er antal dyr i besætningen/ antal producerede dyr og ikke antal dyreenheder, der angiver den maksimale grænse for dyreholdet.

4.3 Anlæg

Mersvej 25 er registreret som en landbrugsejendom med stuehus og et samlet areal på ca. 101 ha. Staldanlægget består af syv stalde/kyllingehuse på i alt 12.864 m² beliggende på matr. nr. 25a Næsborg By, Næsborg.

I forbindelse med udvidelsen sker der ingen udvidelser/ændringer af staldene, men Rokkedahl Landbrug A/S har søgt om at etablere en 3000 m² gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning og vaskevand fra staldene. I gyllebeholderen blandes 600 tons dybstrøelse op med vand i forholdet 1:4, svarende til i alt 3.000 m³. Bedriftens lokale markarealer modtager årligt 600 tons dybstrøelse.

Beholderen ønskes placeret på matr. nr. 8r Tolstrup By, Næsborg i Nørrekær Enge (se bilag 4). Matriklen er del af landbrugsejendommen Mersvej 25, men matriklen har ikke tilknytning til ejendommens primære bebyggelsesareal. Beholderen placeres ca. 400 meter nord for nærmeste nabo og ca. 500 meter nordøst for nærmeste beskyttede naturområde. Beholderen ønskes placeret i det sydvestlige hjørne af matriklen, op ad en eksisterende grusvej og i direkte tilknytning til de arealer, hvor gødningen skal spredes ud. Ansøger vil etablere en afskærmende beplantning i en bue, der afskærmer tanken i retningen fra nord, øst til syd.

Afstandskrav

I husdyrbrugloven er der opsat afstandskrav for anlæg, hvorpå der skal ske etableringer, udvidelser og/eller ændringer.

Afstandskravene på 50 meter til eksisterende og fremtidige byzoner, sommerhusområder, lokalplanlagte bolig- og rekreative områder i landzonen samt nabobeboelse er overholdt for hele staldanlægget⁷. Afstandskravet på 10 meter til ammoniakfølsomme naturtyper er ligeledes overholdt for hele anlægget⁸. Afstandskravene til øvrige følsomme recipienter er ligeledes opfyldt for anlægget⁹, med undtagelse af afstandene fra den nye gyllebeholder til vandløb og naboskel - se nedenstående tabel.

⁷ § 6 i husdyrbrugloven

⁸ § 7 i husdyrbrugloven

⁹ § 8 i husdyrbrugloven

	Afstandskrav (m)	Afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	35
Almene vandforsyningsanlæg	50	1350
Offentlige vej og privat fællesvej	15	15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>>25
Beboelse på samme ejendom	15	40
Vandløb og søer	100	30
Naboskel	30	5/15

Gyllebeholderen ønskes placeret hhv. 5 og 15 meter fra skellet til nabomatriklerne 8p Tolstrup By, Næsborg (Vesterkærsvej 113, 9670 Løgstør) og 45h Tolstrup By, Næsborg (Landdyssen 1, 9670 Løgstør). Husdyrbrugloven har et afstandskrav til naboskel på 30 meter, men loven giver mulighed for at dispensere. Beholderen placeres ved en eksisterende indkørsel til marken fra en ikke-befærdet grusvej, og marken deles ikke unødvendigt op. Ejerne af nabomatriklerne er hørt, og de er ikke kommet med indsigelser mod placeringen. Afstanden strider ikke mod byggeloven eller brandsikkerhedshensyn, og vi vurderer, at den ønskede placering er velbegrundet. Vi accepterer derfor den ansøgte placering.

Beholderen ønskes placeret ca. 30 meter fra en afvandingskanal, der er omfattet af vandløbsloven. Husdyrbrugloven har et afstandskrav til vandløb på 100 meter, men loven giver mulighed for at dispensere. Gyllebeholderen vil – grundet den nære placering til vandløb – være omfattet af et krav om alarm og autoriseret kontrol hvert 5. år. Nørrekærsvej, der er hævet ca. 1 meter over terræn, ligger mellem afvandingsgrøften og gyllebeholderen. Vi vurderer, at der ikke er behov for skærpede vilkår for at sikre åen, da vejen udgør en naturlig barriere i tilfælde af evt. gylleudslip. Vi meddeler derfor dispensation fra afstandskravet.

Placering

Da der er tale om etablering af en fritliggende beholder, har vi behandlet ansøgningen efter § 22 i husdyrbrugloven, svarende til en landzonesag.

Vi vurderer, at der er søgt om et erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, da den ansøgte beholder har landbrugsmæssig anvendelse. Placeringen muliggør opbevaring af husdyrgødning i direkte tilknytning til de arealer, hvor den skal spredes ud. Endeligt er beholderens størrelse afpasset til den mængde husdyrgødning, der udbringes på bedriftens nærliggende marker.

Matr. nr. 8r Tolstrup By, Næsborg (og matr. nr. 25a Næsborg By, Næsborg) ligger i et område, der i kommuneplanen¹⁰ er udpeget som kystområde A, et særligt værdifuldt landskab, særligt værdifuldt landbrugsområde og indenfor fjernbeskyttelsen af kirken i Næsborg. Området ligger udenfor kirke-, skov-, sø-, å- og strandbeskyttelseslinje. Den ligger ligeledes uden for beskyttede naturområder, værdifulde kulturmiljøer, geologiske interesseområder samt udpegede og registrerede lavbundsområder. Der ligger ikke fortidsminder, jord- eller stendiger i umiddelbar nærhed af den ansøgte gyllebeholder.

¹⁰ Vesthimmerlands Kommunes kommuneplan 2017

Ifølge kommuneplanen skal

- kystområde A som hovedregel friholdes for byudvikling, større tekniske anlæg, ferie- og fritidsanlæg, råstofindvinding mv., som ikke er afhængige af kystnærhed.
- det særligt værdifulde landskab så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås.
- større byggerier helt undgås eller indpasses under særlige hensyn til det flade, åbne landskab og Næsborg kirke i størstedelen af det særligt værdifulde landbrugsområde i Nørrekær Enge.
- fjernbeskyttelseszonen omkring Næsborg Kirke friholdes for bygninger, tekniske anlæg mv., med mindre det er sikret, at hensynet til kirkens betydning som monument i landskabet.

For at sikre de landskabelige værdier i området, har vi lavet en nærmere vurdering af beholderens beliggenhed og udformning i forhold til det omgivende landskab (besigtiget i januar og august 2018 – se bilag 3), og det ansøgte vindmølleprojekt i området.

Nørrekær Enge er et meget fladt område uden ret meget beplantning. Der er dog nogle få beplantningsbælter og enkeltstående beplantningsgrupper – bl.a. hhv. 100 meter vest for og 220 m. øst for den ønskede placering.

Matr. nr. 8r Tolstrup By, Næsborg er hverken omfattet af lokalplan eller lokalplanrammer, men området ca. 80 meter vest/sydvest for matriklen er ansøgt lokalplanlagt til opførelse af en større sammenhængende møllepark med 36 nye vindmøller. Vindmølleparken er en udvidelse af et eksisterende område med 13 vindmøller, der ligger ca. 500 meter nordvest for den ansøgte gyllebeholder.

Med en størrelse på 3000 m² og vilkår om en byggehøjde på maksimalt 3 meter er gyllebeholderen ikke et større teknisk anlæg/byggeri, der vil dominere det flade, åbne landskab i Nørrekær Enge eller sløre Næsborg Kirkes synlighed.

Vi har sat vilkår om samme farvevalg som de eksisterende og evt. fremtidige mølletårne samt transformatorstationerne i den nærliggende vindmøllepark. Dermed vil anlæggene i området fremstå som en visuel enhed.

Endeligt har vi sat fastholdelsesvilkår til en afskærmende beplantning i en bue, som afskærmer tanken i retningen fra nord, øst til syd. Beplantningen skal bestå arter, der er naturligt hjemhørende i området. Der bliver indkørsel til tanken fra vest, og 100 meter vest for tanken er et eksisterende, skærmende læhegn.

Vi vurderer, at vilkårene er tilstrækkelige til at sikre, at beholderen ikke vil skæmme det flade, åbne landskab, og at etableringen af gyllebeholderen dermed ikke vil stride mod kommuneplanens retningslinjer for området.

Konklusion

Vi accepterer den ansøgte placering, da den er begrundet med hensyn til driften af markerne, og da der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur og miljø samt naboer, der taler afgørende imod placeringen.

4.4 Gener

I nedenstående afsnit vurderer vi, om det er muligt at udvide husdyrbruget og samtidig tage hensyn til beboerne i området. De potentielle gener fra et fjerkræbrug er lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transport.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra fjerkræbruget er fra dyreholdet i stalden. For at vurdere omfanget af disse lugtgener er der lavet beregninger i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne bruges til at vurdere, om udvidelsen af fjerkræbruget overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt. I beskyttelsesniveauet er der fastsat forskellige lugtgeneniveauer til hhv. byzone ($5 \text{ OU}_E / \text{m}^3$), samlet bebyggelse og rekreative områder ($7 \text{ OU}_E / \text{m}^3$) samt enkelt bebyggelse ($15 \text{ OU}_E / \text{m}^3$). De beregnede afstande ses i nedenstående tabel:

Områdetype	By/adresse	Nuværende lugtgeneafstandskrav	Ansøgt lugtgeneafstandskrav	Afstand fra centrum af anlægget	Afstands-kravet overholdt	Genekriteriet overholdt med 50 %*
Byzone	Aggersund Syd	1.178 m	1178 m	2.592 m	Ja	Ja
Samlet bebyggelse	Tolstrup v. Haugårdsvej 4	827 m	827 m	932 m	Ja	Ja
Nærmeste enkelt bolig	Haugårdsvej 23	486 m	486 m	293 m	Nej	Ja

*Er den ansøgte korrigerede geneafstand uændret/mindre end den korrigerede geneafstand i nudriften, og er den vægtede gennemsnitsafstand større end 50 % af geneafstanden?

Lugtgene-afstandskravene til samlet bebyggelse/rekreativt område og byzone er begge overholdt (den reelle afstand er længere end afstandskravet/minimumafstanden). Vi vurderer derfor, at hverken borgerne i Tolstrup eller i Aggersund Syd vil opleve væsentlige lugtgener fra ejendommen.

Den ansøgte husdyrproduktion ligger imidlertid tættere på Haugårdsvej 23 end den beregnede lugtgeneafstand til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt. Men da afstanden til naboen er større end 50 % af den beregnede geneafstand, og da lugtgenerne er uændrede, har kommunen mulighed for at godkende udvidelsen af dyreholdet, selvom lugtgeneafstandskravet ikke er overholdt. Derfor er lugtforholdene vurderet nærmere:

- Lugten fra husdyrbruget forbliver uændret
- Der findes pt. ikke en økonomisk proportionel teknisk løsning til reduktion af lugten fra staldene (se afsnittet om BAT).
- Der er ikke andre større husdyrbrug¹¹, der bidrager kumulativt til lugtbelastningen ved naboen.
- Ejendommen ligger placeret øst for naboen. I forhold til den fremherskende vindretning fra vest/sydvest er det en god placering. Men på varme sommerdage er placeringen mindre god, da vinden her oftest vil komme fra øst/sydst.

¹¹ >75 DE

- Beskyttelsesniveauet er beregnet ud fra perioder med spidsbelastning og ikke som et gennemsnit i løbet af året. Og da produktionen foregår som "alt ind – alt ud" er der lange perioder uden/næsten uden lugt fra anlægget (når staldene er tomme/når kyllingerne er små), og kortere perioder (typisk de sidste dage i produktionscyklus/når kyllingerne er store) hvor der kan forekomme væsentlige lugtgener fra anlægget - og specielt hvis der samtidig er ugunstige meteorologiske forhold i form af østenvind, høj luftfugtighed og/eller lavtryk.
- Der investeres ikke i et staldanlæg, der ikke kan overholde lugtgenerne, idet den ansøgte udvidelse af dyreholdet skal ske ved en optimeret udnyttelse af de eksisterende stalde.
- Registreringerne fra kommunens miljøtilsyn viser et veldrevet husdyrbrug, hvor lugtgenerne er søgt reduceret til et minimum.
- Kommunen har ikke modtaget klager over lugten fra husdyrbruget.
- Der er sat vilkår til regulering af lugten fra øvrige lugtkilder på husdyrbruget (se nedenfor).

Ud over selve dyreholdet er der mange andre forhold, der kan influere på lugtemission fra stalden - f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, strøelsen, gødningshåndtering og -opbevaring, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden. Flere af disse forhold bliver reguleret via vilkår om BAT. BAT-vilkårene skal bl.a. sikre et rent ventilationsanlæg, en velventileret stald samt overdækning af gødningslagrene.

For at sikre at lugtgenerne fra produktionen er reduceret til et minimum, har vi desuden sat vilkår om, at der skal sikres en god staldhygiejne og en tør strøelse. Strøelsen på gulvene har et højt indhold af urinsyre, der omdannes til ammoniak ved tilførsel af vand og ilt. Men hvis strøelsen hele tiden er tør, vil det maksimere den mængde ammoniak, der kan bindes i strøelsen. Og hermed reduceres lugten fra staldene, da ammoniak er et af de primære elementer i staldlugten. Så hvis der opstår problemer med at holde overfladen på strøelsen tør, skal der anvendes Stalosan, eller et lignende middel, til at udtørre strøelsen. Behovet for at udtørre strøelsen vil afhænge af flere varierende og ofte ukontrollable faktorer. Vi vurderer derfor, at det ikke giver mening, at sætte vilkår til hyppigheden eller mængden af tilsat Stalosan/et lignende middel.

Samlet set betyder det, at den nærmeste nabo oplever væsentlige lugtgener, når der er et sammenfald af at kyllingerne er store og der er ugunstige meteorologiske forhold. Lugtgenerne vil ikke blive værre ved den ansøgte udvidelse, men risikoen for dage med lugtgener stiger, da der fremover vil blive produceret to hold kyllinger mere pr. år. Men med vilkår til sikring af, at lugtgenerne reduceres til et minimum, vurderer vi, at den ansøgte udvidelse kan accepteres, også selvom lugtgeneafstanden til nærmeste nabo ikke er overholdt.

Skadedyr

For at forebygge tilstedeværelsen af rotter er det vigtigt, at foderet opbevares korrekt, at der er et højt hygiejneniveau, og at der er en effektiv rottebekæmpelse.

På ejendommen opbevares der foder i dertil indrettede siloer på et fast underlag, der er et højt hygiejneniveau, og der er indgået en aftale med et autoriseret bekæmpelsesfirma om flere årlige besøg på ejendommen. Der er fortsat pligt til at anmelde tilsynekomsten af rotter til kommunen. Tiltag fastholdes med vilkår.

Fluegener bør ikke være et problem i forbindelse med produktionen af slagtekyllinger. Dette skyldes, at tørstofindholdet i gødningen er så højt, at der ikke kan ske en opformering af fluer i staldene.

Vi vurderer herudfra, at det er sikret, at evt. gener fra skadedyr vil blive holdt på et acceptabelt niveau.

Transport

Ejendommens til- og frakørselsforhold ændres ikke i forbindelse med projektet. Ejendommen ligger relativt langt fra nærmeste nabo, og oversigtsforholdene er fine. Vi vurderer, at til- og frakørselsforholdene fungerer tilfredsstillende.

Produktionsændringen betyder, at antallet af fjerkræhold i stalden stiger fra 6,8 hold pr. år til 8,8 hold pr. år. Dette medfører, at levering og afhentning af dyr, husdyrgødning og foder stiger tilsvarende. I forhold til den øvrige trafik i området vurderer vi, at dette ikke udgør en væsentlig merbelastning. Da transporten af både dyr og foder vil foregå med lastbil, vurderer vi at lugt- og støjgenerne vil være begrænsede. Derfor er der sat ikke sat vilkår til regulering af transportformen.

Transport til og fra ejendommen vil primært ske i tidsrummet 7.00 til 20.00. Men af hensyn til slagteriets arbejdsflow er det dog nødvendigt, at transporterne til slagteriet også kan finde sted i aften- og nattetimerne. I dette tidsrum henstiller vi til, at transporten foregår under særlig hensyntagen til de omboende, og på selve ejendommen er støjgrænsen på 40 dB(A) også gældende i forbindelse med transport.

Støv- og støj

Udledningen af støv fra produktionen vil være meget begrænset, da der er sat varmevekslere på alle staldene. Når udsugningsluften køles hurtigt ned, sker der en kondensation. I denne proces bindes støvpartikler til vandet, som samles op og udbringes på marken.

De væsentligste periodiske støv- og støjgener fra ejendommen vil være fra kørsel på, til og fra anlægget. Hovedparten af denne drift foregår i dagtimerne hele året rundt, men i forbindelse med afhentning af dyr, vil der forekomme arbejde udenfor dagtimerne. Hensynsfuld kørsel kan mindske disse gener.

Gener i form af støj fra produktionen skønnes ikke at blive væsentligt forøget for de nærmeste naboer efter udvidelsen. Vi vurderer, at det er muligt at opretholde en daglig drift uden at overskride de fastsatte støjgrænser.

Lys

Der vil være opsat orienterende belysning ved forrummene og i gavlen af staldene. Der er/vil ikke være lys fra staldene.

Den udendørs belysning vil således være begrænset, og der er relativt langt til større veje og naboer. Vi vurderer derfor, at lys fra ejendommen ikke vil give/giver anledning til gener for trafik eller naboer.

4.5 Forurening

I nedenstående afsnit vurderer vi, om det er muligt at udvide fjerkræbruget og samtidig forebygge og begrænse forurening fra ejendommen. De potentielle forureningskilder på et fjerkræbrug er ammoniak, husdyrgødning, spildevand, affald samt råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Ammoniak

Fordampning af ammoniak fra et husdyrbrug udgør en mulig trussel for næringsstoffsomme naturtyper og arter. Dette skyldes, at der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer.

Det fremgår af it-ansøgningen, at ændringen og udvidelse af dyreholdet vil medføre, at fordampningen af ammoniak fra anlægget vil stige med 1.109 kg N/år, og den samlede fordampning fra anlægget være 12.198 kg N/år.

Da der er ansøgt om en ændring og udvidelse af produktionen, er udvidelsen omfattet af et krav om 15 % ammoniakreduktion i forhold til husdyrbruglovens udgangspunkt (staldsystem 2005/2006). Ved at anvende varmevekslere er det generelle ammoniakreduktionskrav opfyldt i den ansøgte drift.

I nedenstående tabel er listet de beskyttede naturområder, der ligger nærmest ejendommen. Naturområderne er beskyttet af skovloven¹², naturbeskyttelseslovens § 3¹³ og/eller de er internationalt beskyttet som EU-habitatområder¹⁴. I husdyrbrugloven er naturområderne opdelt i kategorier (1-3) afhængigt af områdernes sårbarhed, og der er fastsat beskyttelsesniveauer for de enkelte kategorier. Se desuden anlæggets placering i forhold til natur på bilag 2.

Nærmeste natur områder	Naturkategori (1-3)	Afstand og retning fra anlægget (centrum)	Mer-deposition, kg N/ha/år	Total deposition, kg N/ha/år
Overdrev	1	2.682 m VNV	0,0	0,1
Overdrev	2	881 m S	0,0	0,2
Overdrev	3	549 m SØ	0,0	0,9
Overdrev og mose	3	546 m NV	0,0	1,0

Godt 2,5 km vest for fjerkræbruget ligger Løgstør Bredning, der er internationalt beskyttet som habitatnatur (EU-habitatområde nr. 15). Den nærmeste ammoniakfølsomme naturtype i området er et overdrev. Via husdyrbrugloven er der lagt et beskyttelsesniveau for den totale depositionen af ammoniak fra anlægget til ammoniakfølsom natur i området/overdrevet. Niveaulet ligger mellem 0,2 og 0,7 kg N/ha/år afhængigt af øvrige husdyrbrug i nærheden. Kyllingestaldene ligger dog så langt fra overdrevet, at produktionen kun vil påvirke det med 0,1 kg N/ha/år efter

¹² Lov om skove, nr. 1044 af 20.10.2008

¹³ Lov om naturbeskyttelse, lov nr. 933 af 24.09.2009

¹⁴ Direktiv 92/43/EØF af 21.05.1992

udvidelsen. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur overholdt. Vi vurderer, at depositionen af ammoniak fra fjerkræbruget vil være så begrænset, at den ikke vil påvirke overdrevet eller anden kategori-1 natur væsentligt.

Knap 900 meter syd for fjerkræbruget ligger et større sammenhængende overdrev (>2,5 ha), der er nationalt beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Via husdyrbrugloven er der lagt et beskyttelsesniveau for den totale depositionen af ammoniak fra anlægget til området på 1,0 kg N/ha/år. Kyllingestaldene ligger dog så langt fra overdrevet, at produktionen kun vil påvirke det med 0,2 kg N/ha/år efter udvidelsen. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur overholdt. Vi vurderer, at depositionen af ammoniak fra fjerkræbruget vil være så begrænset, at den ikke vil påvirke overdrevet eller anden kategori-2 natur væsentligt.

Ca. 550 meter sydøst og vest for fjerkræbruget ligger to overdrev, der er beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven og som kategori 3-natur i husdyrbrugloven. Det betyder at, overdrevene skal beskyttes mod tilstandsændringer, og at dispositionen af ammoniak fra anlægget skal vurderes nærmere, hvis den overstiger 1,0 kg N/ha/år. Anlægget ligger dog så langt fra overdrevene, at udvidelsen ikke vil medføre at der afsættes yderligere kvælstof fra anlægget til overdrevene. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 3 natur overholdt. Vi vurderer samlet set, at depositionen af ammoniak fra fjerkræbruget vil være så begrænset, at den ikke vil påvirke overdrevene eller anden kategori-3 natur væsentligt.

Indenfor 300 meter af fjerkræbruget ligger der to § 3-beskyttede søer. Søerne er ikke omfattet af husdyrbrugloven som kategori 3-natur, da de ikke er ammoniakfølsomme. Og idet søerne ikke er ammoniakfølsomme vil de ikke ændre tilstand som følge af udvidelsen af fjerkræbruget.

Kommunen har ikke kendskab til internationalt beskyttede arter¹⁵ så nær anlægget, at de vil kunne blive påvirket af driften.

Husdyrgødning

Håndtering af gødning foregår i første omgang som dybstrøelse, idet kyllingerne går på et fast gulv med strøelse. Herfra overføres gødningen i dag til en markstak, men fremover vil den blive overført til gyllebeholderen. I gyllebeholderen opblandes gødningen med vand/vaskevand i forholdet 1:4, og herefter spredes den på landbrugsarealerne efter gældende regler. Vi vurderer, at husdyrgødningen opbevares og håndteres fornuftigt på ejendommen.

Spildevand og overfladevand

Vaskevand fra rengøring af staldene samles i opsamlingstanke udenfor staldene. Herfra vil det blive overført til gyllebeholderen, hvor det opblandes med dybstrøelse og spredes på landbrugsarealerne efter gældende regler. Denne håndtering af vaskevandet sikrer, at vaskevandet ikke udgør en potentiel risiko for jord, grundvand eller overfladevand.

Overfladevand fra ejendommen består af tagvand og vand fra befæstede arealer. Hovenparten af overfladevandet (al tagvandet og en del af vandet fra de befæstede arealer) ledes til faskiner, mens en mindre del ledes til opsamlingstankene.

¹⁵ Arter, der er beskyttet efter habitatdirektivets bilag IV

Vi vurderer, at vaskevand- og overfaldevand opbevares og håndteres fornuftigt på ejendommen.

Affald

Ansøger opbevarer og bortskaffer affald i overensstemmelse kommunens affaldsregulativer. Vi vurderer, at der sker en korrekt og løbende bortskaffelse af affald på ejendommen, der fremstår ryddelig.

Døde dyr opbevares i lukkede containere, der afhentes ugentligt af DAKA. Opbevaringen og bortskaffelsen af døde dyr sker således efter gældende regler¹⁶.

Olie og andre hjælpeoffer

Foder bliver opbevaret i siloer ved kyllingehusene. Det bliver brugt halmfyr til opvarmning, og halmen opbevares i laden. Der er desuden et oliefyr til back up af varmesystemet, og der anvendes en mobil olietank til nødstrømsgeneratoren. Smøreolie, hydraulikolie, motorolie og lignende opbevares i begrænsede mængder i værkstedet.

Diverse typer af olie skal altid opbevares i egnede/godkendte beholdere og på fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller indrettet således, at spild kan opsamles. Tiltaget skal minimere risikoen for forurening af jord, overflade- og grundvand. Der tankes ikke diesel på ejendommen.

Uheld og ricisi

På en landbrugsbedrift er der mange muligheder for små og større uheld, og det er kommunens opfattelse, at en beredskabsplan kan være til stor hjælp, hvis uheldet skulle være ude. Minimumskravet til indholdet af en beredskabsplan er givet som vilkår.

Planen bør være et aktivt led i bedriften, og den skal gennemgås mindst en gang om året. Medarbejderne bør indgå aktivt i denne proces. Planen vil blive gennemgået i forbindelse med kommunens tilsyn på bedriften.

4.6 Bedste anvendelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknologi, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som stadig er afvejet i forhold til økonomiske udgifter. BAT skal således være med til at sikre, at næringsstofudledningen, ressourceforbruget samt generne fra fjerkræbruget reduceres. Der skal anvendes BAT indenfor områderne; staldsystem, opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, foder, ressourceforbrug og management.

Fra et fjerkræbrug udledes der næringsstoffer i form af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre samt fosfor- og nitratudvaskning fra udbringning af husdyrgødning. Næringsstofudledningen fra et slagtekyllingeanlæg kan reguleres ved teknologier, der omfatter staldsystem, staldteknologi, opbevaring/håndtering/udbringning af husdyrgødning samt fodertiltag.

¹⁶ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01.06.2011.

I vores vurdering af, om fjerkræbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT, har vi anvendt Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier for slagtekyllinger"¹⁷ samt EU-kommissionens BAT-referencedokument (BREF) for intensiv fjerkræ- og svineproduktion¹⁸.

BAT-niveau for ammoniak

Miljøstyrelsen har opsat vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlæg til produktion af konventionelle slagtekyllinger. Vi har vurderet fjerkræbrugets BAT-niveau for ammoniak her ud fra. Da der er tale om eksisterende stalde, er den vejledende emissionsgrænseværdi for fjerkræbruget beregnet til 25.801 kg NH₃-N.

Der er foretaget beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre i Miljøstyrelsens ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Ifølge it-systemet vil ammoniak-fordampningen fra slagtekyllingeproduktionen være på 12.198 kg NH₃-N¹⁹ (inkl. BAT-tiltag i form af varmeveksler). BAT-niveauet for ammoniakudledningen er således overholdt med en meget god margin.

BAT-niveau for nitrat

Miljøstyrelsen har ikke opsat emissionsgrænseværdier for nitrat i husdyrgødningen, da de generelle regler regulerer udvaskningen til et niveau, der kan betragtes som BAT.

BAT-niveau for fosfor

Slagtekyllingegødning indeholder relativt meget fosfor i forhold til kvælstof. Det betyder, at fosfortilførslen til udbringningsarealerne ofte vil overstige afgrødernes behov, når der udbringes slagtekyllingegødning svarende til harmonikravet for kvælstof. Dermed er der en øget risiko for en udvaskning af fosfor til vandmiljøet.

Miljøstyrelsen har opsat en emissionsgrænseværdi for fosfor for slagtekyllingebredning. Emissionsgrænseværdien er baseret på en enkelt fosforreducerende teknik; optimering af fosforudnyttelsen hos kyllingerne. For 35 dages kyllinger betyder det, at fosforindholdet i foderet maksimalt må være på 5,8 gram fosfor pr. kg foder og for 40 dages kyllinger må det være på 5,7 g fosfor pr. kg foder²⁰. Dette er lavere end niveauerne i BREF. Normen for fosfor i foderet lå i 2016 på 5,3 g pr. kg foder for 40 dages kyllinger. BAT-niveauet for fosforudledning er således overholdt, idet der fodres efter danske normer.

Staldteknologi - staldindretning

Staldanlægget består af syv kyllingehuse på i alt 12.864 m². Husene er traditionelle, lukkede, isolerede staldbygninger. Staldanlægget ændres ikke i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. Da denne type anlæg beskrives som BAT i BREF-dokumentet, vurderer vi, at staldene lever op til BAT.

¹⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for slagtekyllinger, Miljøstyrelsen maj 2011

¹⁸ BREF fra 2003

¹⁹ 93.377 vers. 5

²⁰ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for slagtekyllinger

Staldteknologi - strøelse

Staldene har strøelse over hele gulvet. Strøelsen består af et 1 cm. tykt lag af spåner, halm, makuleret papir eller savsmuld. Da denne gulvtype beskrives som BAT i BREF-dokumentet, vurderer vi, at den lever op til BAT.

Strøelsen på gulvene har et højt indhold af urinsyre, der omdannes til ammoniak ved tilførsel af vand og ilt. Men hvis strøelsen hele tiden er tør, vil det maksimere den mængde ammoniak, der kan bindes i strøelsen, og dermed reducere ammoniakfordampningen. Og hermed også lugten fra staldene, da ammoniak er et af elementerne i staldlugten. Vi har derfor sat vilkår om, at det skal sikres, at strøelsen på gulvene er tør gennem hele produktionsperioden.

Staldteknologi - ventilation

For at sikre en tør strøelse skal staldene ventileres optimalt. Staldene er forsynet med undertrykkanlæg med indsugningsventiler placeret i væggene og afkastene placeret i kip. Hvert af de 7 huse har 11-22 afkast og en kapacitet på 119.350-184.450 m³/t. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk, og det er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Hermed sikres det, at staldene ikke overventileres. Tiltaget betragtes som BAT og fastholdes ved vilkår. Der findes en nødstrømsgenerator i tilfælde af strømsvigt.

Der er desuden installeret varmevekslere på alle staldene. Varmeveksleren fungerer ved at opvarme den luft, som skal ind i stalden med varmen fra den luft, som forlader stalden. Den opvarmede indgangsluft vil udtørre gødningen hurtigere i stalden, hvilket resulterer i en reduktion af ammoniakfordampning. Teknologien blev optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste i 2016 med en ammoniakreducerende effekt på 30 %, og vi betragter tiltaget som BAT. Tiltaget er fastholdt med vilkår.

Miljøstyrelsen har udarbejdet teknologibladet "Kemisk luftrensning - slagtekyllinger"²¹, der viser en effekt på lugt. Resultaterne med kemisk rensning er dog meget svingende²², driftssikkerheden er endnu ikke påvist, og teknologien fører til øgede investerings- og driftsomkostninger. Vi vurderer derfor, at sikkerheden og effekten i forhold til udgifterne ikke er høj nok til, at vi kan betragte teknikken som BAT i forhold til at reducere lugtgenerne fra bruget.

En anden kendt teknik til reduktion af lugtgener er udledning af den lugtende staldluft via en høj skorsten. Herved bliver lugten fortyndet, inden den når ud til naboerne. Men mængderne af ventilationsluft er relativt store og rørsystemet er meget omfattende²³, så det vil være en relativt omkostningstung teknologi at indføre. Dertil kommer, at den styring, der skal regulere ventilationen i flere staldsektioner, er mere avanceret end traditionel styring af staldventilationsanlæg²⁴. Vi vurderer derfor, at effekten i forhold til udgifterne ikke er høj nok til, at vi kan betragte teknikken som BAT.

²¹ Miljøstyrelsens teknologiblad "Kemisk luftrensning med syre – Slagtekyllinger" vers. 1

²² En dansk undersøgelse af kemisk luftrensning i en æglæggestald blev der registreret en lugtreduktion på 19,3-31,4 % målt i en vinterperiode, mens der ikke var nogen signifikant effekt i sommerperioden.

²³ Store luftmængder samt mange og spredte ventilationsafkast

²⁴ "Oversigt over miljøteknologier i det primære jordbrug - driftsøkonomi og miljøeffektivitet", Aarhus Universitet, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, 30. juni 2011, af Peter Kai, Tavs Nyord m.fl.

Staldteknologi - drikkesystem

Ifølge BREF-dokumentet er det desuden BAT, at anvende et ikke-lækkende drikkesystem til slagtekyllingerne, da det vil sikre et lavt drikkevandsspild, og en tør strøelse. Drikkesystemet kan f.eks. være i form af drikkenipler, der er placeret højt for at lette kyllingernes vandoptagelse og minimere vandspildet. Der anvendes drikkenipler på ejendommen, og tiltaget fastholdes med vilkår.

Fodring

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer, for at reducere dyrenes kvælstofudskillelse. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase, for at reducere fosforudskillelse.

På ejendommen anvendes der fytase og koncentratfoder, og der udføres fasefodring i flere faser, i overensstemmelse med de danske fodernormer. Beregningerne i it-ansøgningen er baseret på foderværdierne bag Miljøstyrelsens værdier for råprotein i slagtekyllingefoder og Miljøstyrelsens vurdering af den mulige reduktion af råprotein i slagtekyllingefoder²⁵. Begge værdier er overholdt ved anvendelse af de danske fodernormer for 2016. Vi vurderer derfor, at fodringen lever op til BAT mht. at reducere kyllingernes næringsstofudskillelse, og vi fastholder tiltaget med vilkår.

Håndtering, opbevaring og udbringning af husdyrgødningen

I dag opbevares dybstrøelsen i markstak, men fremover vil den blive opbevaret i gyllebeholderen. Dette reducerer tabet af næringsstoffer ved lagringen, idet der ikke længere vil ske næringsstofudvaskning. Vi forventer desuden, at ammoniakfordampningen ligeledes vil blive reduceret, idet ammoniaktabet fra en stak med dybstrøelse fra slagtekyllinger er på 7,5 %, mens ammoniaktabet fra mink-, kvæg- og svinegylle med naturligt flydelag er på 2 %²⁶. Ammoniaktabet fra opblandet slagtekyllingestrøelse kendes dog ikke.

I dag udbringes husdyrgødningen som fast gødning, men fremover vil den blive udbragt flydende husdyrgødning. Dette reducerer tabet af næringsstoffer ved udbringningen, idet både næringsstofudvaskningen og ammoniakfordampningen er lavere ved udbringning med flydende frem for fast husdyrgødning (jo tyndere husdyrgødning, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab).

Vi vurderer derfor, at håndtering, opbevaring og udbringning af husdyrgødning lever op til BAT.

Ressourceforbrug

I fjerkræproduktionen bruges der vand til dyrene og til rengøringsaktiviteter. Staldene forsynes af vand fra et kommunalt vandværk. Forbruget af vand på ejendommen søges minimeret ved at

- registrere vandforbruget
- identificere og reparere eventuelle lækager jævnligt

²⁵ BAT=maksimalt 203 gram råprotein for 35 dages kyllinger vs. Norm2015=200 gram råprotein for 35 dages kyllinger i teknologiblade for råprotein i slagtekyllingefoder

²⁶ Miljøstyrelsens elektroniske vejledning

- sætte staldene i blød forud for/ved rengøring
- rengøre staldene med højtryksrensere
- anvende drikkenipler
- regulere højden af drikkeniplerne

Rokkedahl Landbrug A/S fremhæver desuden, at kyllingeproduktionen er sårbar overfor fugt, hvorfor de er meget opmærksomme på at udbedre alle lækager hurtigst muligt. Vi betragter de vandbesparende tiltag som BAT, da de er i overensstemmelse med BREF og Miljøstyrelsens teknologiudredning om begrænsning af vandspild ved fjerkræproduktion²⁷. Tiltag fastholdes med vilkår.

På husdyrbruget bliver der brugt el til ventilation (inklusiv varmevekslerne), belysning samt foderanlæg. Staldene bliver opvarmet med halmfyr. Energiforbruget på ejendommen søges minimeret ved at

- registrere elforbruget
- der anvendes lavenergibelysning i staldene
- klimaet i staldene justeres dagligt, så der kun anvendes nøjagtigt den mængde varme, dyrene har behov for
- ventilationsanlægget rengøres ved hvert holdskifte, hvorved modstand i ventilationssystemerne undgås
- der anvendes kold vand til rengøring af staldene
- staldene er isolerede
- der er opsat varmevekslere, der reducerer varmemeforbruget med op til 80 %

De beskrevne energibesparende tiltag reducerer ressourceforbruget betydeligt, og de er i overensstemmelse med BREF-dokumentet. Vi betragter derfor tiltagene som BAT og fastholder flere tiltag med vilkår.

Management

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, da en ansvarlig driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation. På fjerkræbruget er der følgende management tiltag

- medarbejdere oplæres/uddannes i pasning af fjerkræ
- der foretages daglige tilsyn og løbende rengøring af samt service og vedligehold på anlæg og inventar
- KIK (et kvalitets- og dokumentationssystem) anvendes til kvalitetssikring af produktionen
- produktionsdata, ventilatorindstillinger, staldtemperatur, lysindstillinger samt vand- og foderforbruget kontrolleres regelmæssigt
- uoverensstemmelser i driften registreres
- inventar og bygninger renoveres løbende
- der er udarbejdet en plan for at håndtere ikke planlagte hændelser og emissioner

KIK-systemet, der anvendes til kvalitetssikring i kyllingeproduktionen, er udarbejdet og implementeret af slagtekyllingeb Branchen. Systemet indeholder bl.a. skriftlige procedurer, dataregistrering, uddannelse, løbende auditering og samarbejde mellem branchens aktører. Vi vurderer, at det er BAT, at KIK-systemet anvendes som et led i ejendommens egenkontrol.

²⁷ "Teknologiudredning, Begrænsning af vandspild ved hjælp af drikkenipler og spildbakker", Miljøstyrelsen version 1.

Vi vurderer desuden, at anvendelsen af en plan for at håndtere ikke planlagte hændelser og emissioner skal betragtes som BAT-management, da en korrekt håndtering i sådanne situationer vil reducere tab og skader.

Vi vurderer, at der er så mange managementtiltag i driften, at ejendommen på dette punkt lever op til BAT. Tiltag er fastholdt med vilkår.

4.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Bedriften og vilkårene i godkendelsen og revurderingerne vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden sammen med den driftsansvarlige.

Hvis den driftsansvarlige konstaterer, at et vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden/kommunens miljøafdeling.

Da fjerkræbruget er et IE-husdyrbrug, er der krav om, at skal der ske en indberetning af egenkontrollen i forhold til emissionsovervågningen mindst en gang årligt. Vi vurderer dog, at vi selv kan indhente de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen fra NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab. Registeret omfatter bl.a. oplysninger om antallet af dyr samt indgangs- og udgangsvægt for dyrene på husdyrbruget. Overvågningen kan således foretages på baggrund af de oplysninger, husdyrbruget allerede indberetter til NaturErhvervsstyrelsen. Dermed kan vi løbende kontrollere, om forudsætningerne for godkendelsen har ændret sig. Den nødvendige dokumentation, for at driften af anlægget overholder miljøkravene, fremgår af vilkår 34-36.

4.8 Ophør

Ved ophør af driften på ejendommen kan der også opstå risiko for forurening, så vi vurderer, at sikkerheden skal sikres i denne situation. Vi har derfor sat vilkår om, at stalde og gødningsopbevaringsanlæg m.v. skal tømmes og rengøres for oplagret husdyrgødning, affald og lignende ved ophør af produktionen. Husdyrgødning skal anvendes/udbringes i overensstemmelse med husdyrbekendtgørelsen, og affald skal bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Vi vurderer, at dette er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare.

4.9 Alternativer

Da udvidelsen foregår i eksisterende bygninger, er 0-alternativet det første og måske også eneste alternativ til produktionen. Der kunne sikkert findes alternative placingsmuligheder for gyllebeholderen. På bilag 4 vises Rokkedahl Landbrugs arealer i området. Ved den valgte placering er beholderen forholdsvis centreret i forhold til markerne omkring og i rimelig nærhed af selve husdyranlægget. En alternativ placering kunne være i den nordlige ende af mark 46-0. Men her løber der en grøft, som er omtalt tidligere i afgørelsen. En anden placering på mark 46-0 kunne være i den østlige side langs vejen, men det vil dele marken unødvendigt op og i øvrigt også være til gene for beboelsen midt på marken.

5. Øvrige oplysninger

5.1 Andre tilladelser

Denne miljøgodkendelse omhandler kun godkendelse efter miljølovgivningen. Gyllebeholderen skal overholde bygningsreglementet og anmeldes til BBR, men den kræver ikke byggetilladelse.

5.2 Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog under særlige omstændigheder ændres inden efter reglerne i husdyrbruglovens § 40 stk. 2.

Ejendommens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering²⁸. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages efter 8 år. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revurdering tidligere.

5.3 Offentliggørelse og høring

Det ansøgte projekt har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i perioden d. 12.07.2017 – 02.08.2017. Kommunen har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring hos ansøger, naboer (indenfor konsekvensområdet, svarende til ca. 1.030 meter af anlægget) m.fl. i 6 uger i perioden d. 15.08.2018 – 26.09.2018. Der er indkommet en skriftlig bemærkning fra Viborg Stift i forbindelse hermed, se bilag 7.

Afgørelsen er annonceret på hjemmesiden d. 05-10-2018.

Ansøgningen, udkast og afgørelse har været/er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.vesthimmerland.dk/afgoerelser.

5.4 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret og pligt til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen og revurderingerne overholdes.

5.5 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet via hjemmesiden Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. 02-11-2018. Du vil blive orienteret, hvis der er klaget.

²⁸ § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

5.6 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse:

Ansøger, ejer og driftsherre:

Rokkedahl Landbrug A/S

[Nymøllevej 126 B, 9240 Nibe
mark@rokkedahl-landbrug.dk
jakob@rokkedahl-landbrug.dk](mailto:Nymøllevej 126 B, 9240 Nibe
mark@rokkedahl-landbrug.dk
jakob@rokkedahl-landbrug.dk)

Konsulent:

Carsten Aarup, AgriNord

caa@agrinord.dk

Parter:

Næsborg, Tolstrup og Omegns

Borgerforening

Linda Kristensen

Vattenfall

Energinet

Energi Styrelsen

Viborg Stift

Langdyssen1, 9670 Løgstør

Vesterkærsvej 113, 9670 Løgstør

kurt.kornberg.nielsen@vattenfall.com

mssl@energinet.dk

ens@ens.dk

kmvib@km.dk

Revurderingen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Sundhedsstyrelsen, Nordjylland

senord@sst.dk

Det Økologiske Råd

husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening

mail@dkfisk.dk

Vesthimmerlands Museum

byggesager@vmus.dk

Ferskvandsfiskeriforening

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening

dnVesthimmerlands-sager@dn.dk

Vesthimmerland@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund

post@sportsfiskerforbundet.dk

jkm@sportsfiskerforbundet.dk

lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening

natur@dof.dk

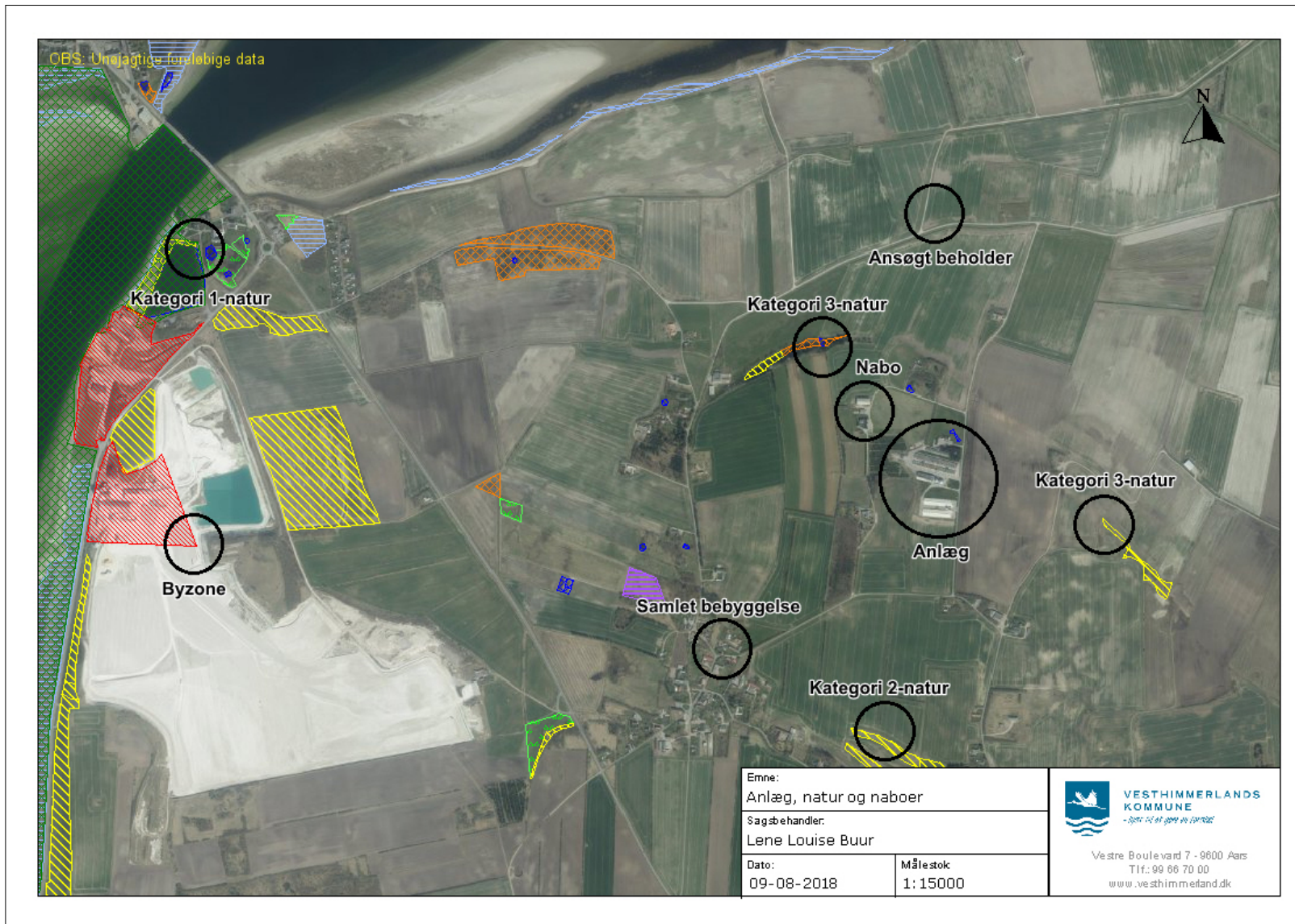
Vesthimmerlands@dof.dk

6. Bilag

Bilag 1 Stamdata

Titel	Miljøgodkendelse af husdyrbrug, 820-2017-27301
Godkendelsesdato	05-10-2018
Husdyrbrugets navn	Haugaard
Adresse	Mersvej 25, 9670 Løgstør
Husdyrbrugets ejer	Rokkedahl Landbrug A/S, Nymøllevej 126 B, 9240 Nibe
Ansøger	Rokkedahl Landbrug A/S
CVR-nr.	33770642
CHR-nr.	18827
Matr. Nr.	25a Næsborg By, Næsborg og 8r Tolstrup By, Næsborg
E-mail	mark@rokkedahl-landbrug.dk og jakob@rokkedahl.dk
Telefon	4036 6008 og 6174 8056
Ansøgers konsulent	Carsten Aarup AgriNord, caa@agrinord.dk
Udarbejdet af	Lene Louise Buur, llb@vesthimmerland.dk
Kontrolleret af:	Bente Nors

Bilag 2 Kort - Anlæg, naboer og natur

Bilag 3 - Besigtigelse

Den ønskede placering set fra øst

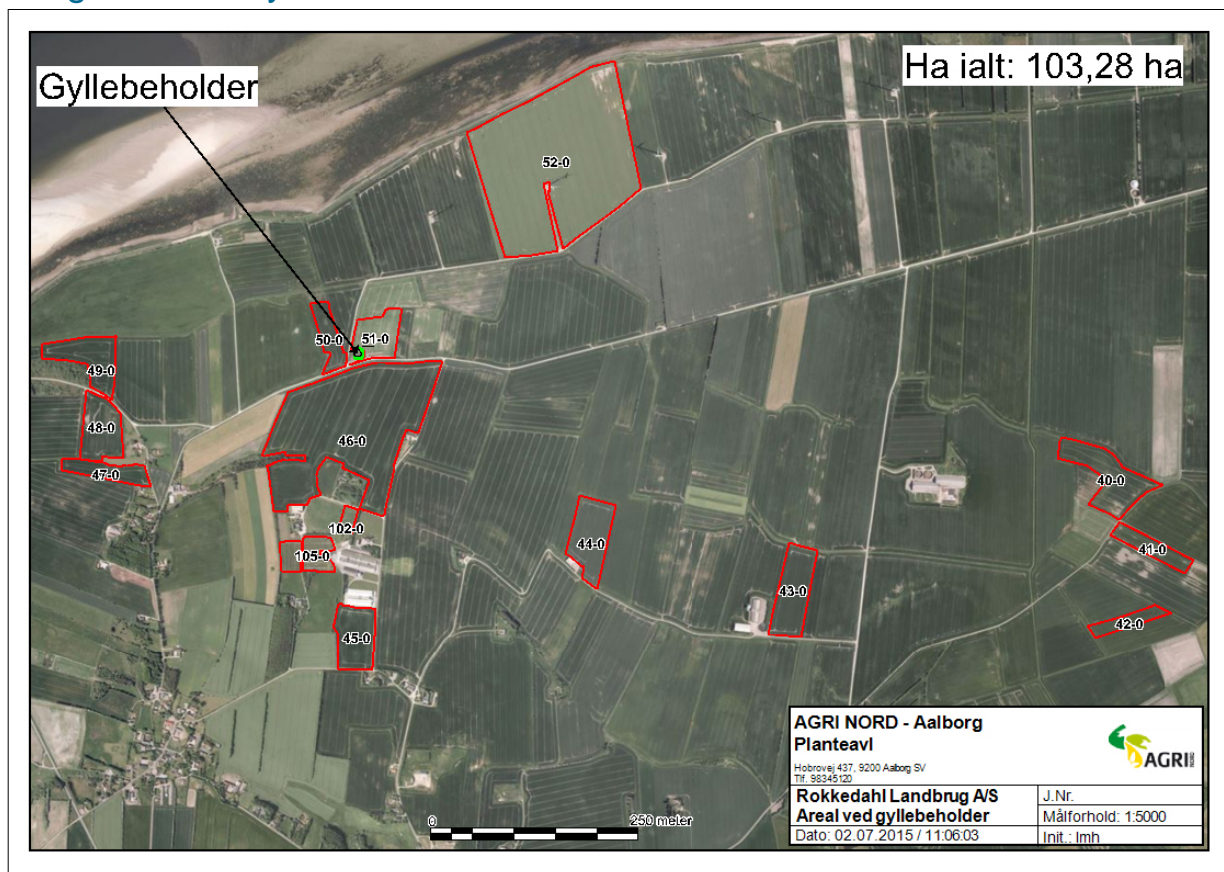

Den ønskede placering set fra vest

Den ønskede placering set fra syd

Bilag 4 Kort - Gyllebeholder

Bilag 5 Ansøgning med BAT-redegørelse

(ikke vedhæftet – kan rekvireres)

Bilag 6 It-ansøgninger

(ikke vedhæftet – kan rekvireres)

- 71.188 vers. 1 (20 % dyrehold 32 dage og 80 % dyrehold 38 dage)
- 74.485 vers. 1 (80 % dyrehold 38 dage – til vurdering af lugt)
- 74.486 vers. 1 (100 % dyrehold 32 dage – til vurdering af lugt)

Bilag 7 Indkomne bemærkninger

Vedr. høring om godkendelse af udvidelse af fjærkræbrug på Mersvej, Løgstør

Viborg Stiftsøvrighed har modtaget nedenstående i høring, og skal hermed bemærke følgende;

Næsborg Kirke ligger helt usædvanligt smukt med vid udsigt. Den udpegede beskyttelseszone strækker sig adskillige kilometer omkring kirken, mod nord helt op til Limfjorden, ca. 3-4 kilometer fra kirken. Husdyrbruget, som ønsker at udvide produktionen, ligger ca. midt mellem Næsborg Kirke og Limfjorden.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive opført en ny gyllebeholder. Den vil have en højde af 3 meter over terræn, og bliver placeret nord for produktionsbygningerne på de marker hvorpå gyllen skal udbringes. Der bliver plantet et afskærmende bælte med træer af samme højde som beholderen. Afstanden fra Næsborg Kirke til beholderen bliver ca. 2 kilometer.

Viborg Stiftsøvrighed vil anbefale, at landskabet omkring Næsborg Kirke forbliver åbent land i al fremtid, men derudover har Stiftsøvrigheden ikke bemærkninger til det fremsendte. Placeringen af gyllebeholderen med højdebegrænsning samt krav om grøn beplantning udgør ikke en væsentlig negativ påvirkning af kirken i landskabet.

Venlig hilsen

Gry Hammerschmidt Christensen

Stiftsfuldmægtig

[Læs her om, hvordan Viborg Stift behandler dine personoplysninger.](#)

Viborg Stift | Domkirkestræde 1 | 8800 Viborg | kmvib@km.dk

GHC@km.dk | dir.nr. 61 55 52 11

